

Nizami yurdunun musiqi məbədi

Bu gün Ulu Şeyx Nizami yurdu olan qədim Gəncə sürətlə müasirləşir, abadlaşır, inkişaf edir və öz yeni simasına qovuşur. Buradakı mədəniyyət ocaqları sahəyə göstərilən dövlət qayğısı sayəsində daha da fəallaşıb. 90 illik yubileyi qeyd olunan Fikrət Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyası bu sahədə flaqman sayılır.

Gəncədə bu sənət məbədi vaxtilə dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəyovun təşəbbüsü ilə yaradılıb. Bir müddətdən sonra çox qısa zamanda Filarmoniya öz fəaliyyətini dayandırmaq məcburiyyətində qalıb. 1941-ci ildə orduya çağırılan və 1942-ci ildə ağır xəstəliyi üzündən cəbhədən qayıdan Fikrət Əmirov bir müddət Gəncədə qalıb və buradakı teatrda baş rejissor Mehdi Məmmədovla birgə işləyərək, bir neçə tamaşaya musiqi yazıb. Sonra Bakıda konservatoriya təhsilini başa vuraraq Gəncəyə göndərilib. Burada Xalq artisti Məhəmməd Burcəliyev və bəstəkar Qəmbər Hüseynli ilə Dövlət Filarmoniyasını bərpa etmək qərarına gəliblər. Bu zaman Fikrət Əmirov bədii rəhbər, Məhəmməd Burcəliyev isə filarmoniyanın direktoru təyin olunublar. Gəncə Dövlət Filarmoniyası 1949-cu ilə kimi fəaliyyət göstərüb. 1949-cu ildə Filarmoniyanın fəaliyyətinə yenidən xitam verilib.

Sonradan Dövlət Filarmoniyasının Gəncədə yaradılması Əməkdar mədəniyyət işçisi Şirin Rzayevin üzərinə düşüb. Mədəniyyət Nazirliyinin 1990-cı il tarixli qərarı ilə Gəncə çayının sol sahilində yerləşən konsert binasında “Göy-göl” Dövlət Mahnı və Rəqs Ansamblının bazası əsasında Dövlət Filarmoniyası yenidən fəaliyyətə başlayıb. Şirin Rzayevin xatirələrindən: “Mən Filarmoniyaya direktor təyin olunduqdan sonra Əməkdar artist Elçin Elçiyevlə Xalq Çalğı Alətləri Orkestrini, daha sonra Namiq Verdiyevlə “Ulu Gəncə” ansamblını yaratmağa müvəffəq olduq”.

Gəncə Dövlət Filarmoniyasının yeni binasının təməli Prezident İlham Əliyev tərəfindən 21 yanvar 2012-ci ildə Gəncəyə səfəri zamanı Nizami rayonu ərazisində, Cavad xan və Heydər Əliyev prospektinin kəsişməsində, əvvəllər Bakı kinoteatrının yerləşdiyi ərazidə memar Ramiz Hüseynovun orijinal layihəsi əsasında qoyulub. Tikinti işləri 2017-ci ilin noyabr ayınadək davam etdirilib və həmin ayın 10-da dövlət başçısının iştirakı ilə yeni binanın açılış mərasimi olub.

Bu gün şəhərin memarlıq görünüşünə xüsusi estetik gözəllik bəxş edən, klassisizm üslubunda inşa edilmiş altımüxtəbəli filarmoniya binasının inşasında Qərb Renessans arxitekturasının bir çox elementlərinin Şərq memarlığı ənənələri ilə üzvi şəkildə birləşməsi diqqəti cəlb edir. Bu mötəbər bina bir sıra mədəni tədbirlər, festivallar, həmçinin ölkə və beynəlxalq əhəmiyyətli müsabiqələrin ke-

çirilməsi üçün əvəzsiz məkana çevrilib. 1200 nəfərlik tamaşaçı auditoriyası üçün nəzərdə tutulan binada həm də 2 kinozal, açıq havada yay estrada meydanı, eləcə də bir çox studiya və məşq otaqları var. Burada, eyni zamanda 10 loja və 1 VIP loja vardır. Binaının üçüncü mərtəbəsinin eyvanında Üzeyir Hacıbəyovun, Fikrət Əmirovun, Qara Qarayevin, Niyazinin və Arif Məlikovun heykəlləri ucaldılıb. Ərazidə açıq havada yay konsert meydançası ilə yanaşı, həmçinin baxış qülləsi və ümumi sahəsi 2 min kvadratmetr olan 2 korpusdan ibarət ikimərtəbəli qalereya inşa edilib.

Gəncə Dövlət Filarmoniyasının nəzdində “Göy-göl” Dövlət Mahnı və Rəqs Ansamblı, Xalq Çalğı Alətləri Orkestri, Kamera Orkestri məhsuldar fəaliyyət göstərir. Xalq Çalğı Alətləri Orkestrindən söhbət açan Əməkdar artisti Elçin Elçiyev deyir: “Bu gün orkestrimiz 44 nəfərdən ibarətdir. Ancaq əsas heyətin tərkibi 25 nəfərdir. Səbəb də bundan ibarətdir ki, Xalq Çalğı Alətləri Orkestrinin tərkibində “Xəmsə” Estrada qrupu da ictimai əsaslarla fəaliyyət göstərir. Bu estrada qrupu Əməkdar artist Teymur Əmrəhin təşəbbüsü ilə yaradılıb. Həmçinin Salam Cavadovun rəhbərliyi ilə ictimai əsaslarla “Gülşən” Uşaq Rəqs Ansamblı da fəaliyyət göstərir. Xalq Çalğı Alətləri Orkestri tarixi bayramlar və əlamətdar günlərdə, yubileylərdə, şəhər günlərində hər zaman müvəffəqiyyətlə çıxışlar edir.

“Göy-göl” Dövlət Mahnı və Rəqs Ansamblı dəfələrlə Türkiyə Respublikasında, müxtəlif beynəlxalq festivallarda, o cümlədən “Dədə Qorqud” Festivalında, Azərbaycan Xalq Rəqsləri Festivalında, Giresun-Aksu Beynəlxalq Festivalında, TÜRKSOY-un Novruz şənliklərində Azərbaycanı böyük uğurla təmsil edib. Gəncə Dövlət Kamera Orkestrinin repertuarında Azərbaycan bəstəkarları ilə yanaşı, klassik xarici bəstəkarların əsərləri əsas yer tutur.

Hazırda Gəncə Dövlət Filarmoniyasının yeni binasında mədəni tədbirlərin yüksək səviyyədə keçirilməsi, əməkdaşların və yaradıcı kollektivlərin səmərəli fəaliyyəti üçün hərtərəfli şərait yaradılıb. Yubilyar filarmoniyanın yeni binasının istifadəyə verilməsi bir daha Azərbaycanda mədəniyyət sahəsinə göstərilən dövlət qayğısının əyani təsdiqinin təzahürüdür.

Anar Ərtoğrul-BURCƏLİYEV,
teatrşünas-tənqidçi